

Religiøse avhoppere skal få hjelp

Av Roald Ramsdal, *Aftenposten* 27.10.2008

Det er verre å bryte ut av en lukket religiøs gruppe enn av et ekteskap. Det konstaterer forskere. Nå skal Regjeringen bygge hjelpeapparat for avhopperne.

«Karen» kryper sammen. Angsten griper tak i henne. Mot henne på gaten kommer en av lederne i menigheten. Hun har lært å frykte mannen i løpet av 19 år. Nå henger håret hennes fritt, hun går i treningstøy. Alt usømmelig, ifølge levereglene til den lokale menigheten av Smiths venner. Hun bare venter på fordømmelsen, irrettesettelsen. Så kommer hun plutselig på det – hun er fri. Aldri mer skal han få ødelegge livet mitt, tenker hun.

Slik husker hun det da hun og familien ble kastet hodestups ut av Smiths venner i en by på Vestlandet. – Jeg følte meg som en fisk kastet ut av et akvarium. Det var en overveldende følelse av å være helt alene. Jeg var lettet, men hadde mistet basen i livet, sier «Karen» i dag.

Aftenposten har snakket med henne i forbindelse med at Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress denne uken offentliggjør en rapport til Barne- og likestillingsdepartementet. Her er for første gang hjelpebehovet blant religiøse avhoppere i Norge kartlagt. 16 avhoppere er dybdeintervjuet.

Får ikke hjelp

Avhopperne forteller om psykologer som ikke klarer å forholde seg til tro og religiøsitet. Lien mener at noe av det viktigste er å øke kunnskapen om prosessene en avhopper må gjennom.

– For mange som går ut av religiøse grupper, er troen viktig. De har beholdt sin tro, men er redde for ikke å tro på den rette måten og for å komme til helvete.

– Hjelpeapparatet må forstå frykten for fortapelse som flere av disse menneskene sliter med. Men det betyr absolutt ikke at vi skal kreve gudstro av hjelperne innenfor et sekulært system, sier Lien.

Mister mye

Verre enn et ekteskapsbrudd, konkluderer forskerne om hvordan det kan være å hoppe av en isolert sekt eller en religiøs gruppe. Verst går det med avhopperne som har tapt hele sitt sosiale nettverk og familien i menigheten, og som samtidig føler at Gud fordømmer dem.

– Du kan ha det bra og være lykkelig et helt liv i en lukket religiøs gruppe. Men hvis du begynner å tvile, kommer på kant med menigheten eller forelsker deg utenfor menigheten, kan det bli vanskelig, sier Lien.

Oppveksten i Smiths venner vil hun helst ha vært foruten. I dag har hun et anstrengt forhold til religion. Hun vil aldri mer kalle seg kristen. Å få et normalt forhold til foreldrene har tatt flere år. Hun har lett for å bli kjent med ett og ett individ, men klarer ikke å gå inn i vennegjenger.

– Dette tar vi på alvor

– Kvinnens opplevelser tar vi på alvor. Uansett hva som måtte ha skjedd, så er jo dette hennes opplevelse av situasjonen, sier Svein Kronstad, pressetalsmann i Smiths venner.

Han synes det er vanskelig å forholde seg til hennes påstander fordi verken hun eller menighetslederen er navngitt. Etter det han kjenner til, har slike forhold ikke vært kjent for forstanderskapet sentralt i menigheten.

– Forutsatt at den omtalte hendelsen virkelig har funnet sted, vil vi selvfølgelig beklage dette, og vil sterkt understreke at dette aldri har vært en holdning i menighetens sentrale ledelse, sier Kronstad.

Han kjenner kun til ett tilfelle der en person er støtt ut av menigheten. – Da utstøtelse nærmest har vært en ikke-eksisterende praksis blant oss, har det ikke vært naturlig å ha en strategi for brudd. De som har forlatt oss, har selv valgt det, og da er det nok ingen av dem som ville ønske at vi kom løpende etter dem. Vi respekterer selvfølgelig at de ønsker å forlate oss, sier Kronstad.